

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Цивільне право України
Викладач (-і)	Гейнц Руслана Миколаївна, доцент, к.ю.н., зав. кафедри цивільного права Банасевич Ірина Іванівна, доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Гришко Уляна Петрівна, к.ю.н., викладач кафедри цивільного права Сіщук Ліліана Василівна, доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Костів Іван Ярославович, к.ю.н., викладач кафедри цивільного права Парута Юлія Іванівна, к.ю.н., асистент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	Гейнц Руслана Миколаївна (0342) 596130 Банасевич Ірина Іванівна (0342) 596130 Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна (0342) 596130 Гришко Уляна Петрівна (0342) 596130 Сіщук Ліліана Василівна (099)7056379 Костів Іван Ярославович (0504333289) Парута Юлія Іванівна (0985309548)
Е-mail викладача	Гейнц Руслана Миколаївна ruslana.heints@pnu.edu.ua Банасевич Ірина Іванівна iryna.banasevych@pnu.edu.ua Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна tetiana.shab-buchynska@pnu.edu.ua Гришко Уляна Петрівна uliana.hryshko@pnu.edu.ua Сіщук Ліліана Василівна liliana.sishchuk@pnu.edu.ua Костів Іван Ярославович ivan.kostiv@pnu.edu.ua Парута Юлія Іванівна yuliia.paruta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	21 кредит ЄКТС, 630 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладача зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм суб'єктами цивільних правовідносин.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <p>1. Загальні положення цивільного права.</p>	

2. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав.
3. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин.
4. Правочини та строки в цивільному праві.
5. Особисті немайнові права.
6. Речове право.
7. Право інтелектуальної власності.
8. Спадкове право.
9. Загальні положення зобов'язального права.
10. Загальні положення договірному права.
11. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність.
12. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування.
13. Зобов'язання щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
14. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт.
15. Зобов'язання, що пов'язані з наданням послуг.
16. Зобов'язання у сфері спільної діяльності.
17. Недоговірні зобов'язання.

Цивільне право України є однією із найважливіших навчальних дисциплін, яка викладається студентам юридичних закладів вищої освіти. Цивільне право регулює особисті немайнові та майнові відносини, засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників. Основою вивчення дисципліни є бездоганне знання цивільного законодавства та вміння застосовувати його на практиці, де можливі відхилення з огляду на диспозитивність норм цивільного законодавства.

Основними джерелами цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Кодекс торговельного мореплавства України, Земельний кодекс України, Сімейний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про громадські об'єднання», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку», «Про авторське право і суміжні права». «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про захист прав споживачів», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про фінансовий лізинг», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», «Про страхування», «Про транспорт», «Про залізничний транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», «Про споживче кредитування», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», «Про електронні довірчі послуги» та низка інших законів та підзаконних нормативно-правових актів.

Цивільні правовідносини є досить поширеними в суспільстві, адже врегульовують майже усі грані її приватного життя, виникають на підставі норм, що супроводжують життя людини від народження і до смерті. Цим відносинам притаманна така ознака як багатоманітність, оскільки, наприклад, майновий оборот (товарообмін) може здійснюватися як шляхом відчуження особою свого майна у власність іншій особі, так і через передачу його іншій особі у тимчасове оплатне чи безоплатне користування. Саме тому положення цивільного права займають особливе місце у правовій системі України і слугують підґрунтям професійної підготовки юриста. Важливо, щоб випускники юридичних закладів вищої освіти володіли необхідними знаннями у галузі правового регулювання приватноправових відносин.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право України» є створення підґрунтя для подальшого розширення і поглиблення світогляду студента, формування системи необхідних юридичних знань, професійних навичок та вміння вирішувати практичні питання, які стосуються приватноправового регулювання суспільних відносин.

Основними цілями вивчення дисципліни «Цивільне право України» є набуття студентами компетентностей щодо знання та розуміння змісту норм цивільного законодавства України, формування умінь та навичок для самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації цивільної правосуб'єктності учасників цивільних правовідносин, правильного застосування норм цивільного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу джерел цивільного права, окремих договірних конструкцій та результатів наукових досліджень цивільних правовідносин.

здатність застосовувати знання цивільного законодавства у практичних ситуаціях.

знання та розуміння предметної області цивільного права та розуміння професійної діяльності.

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово при підготовці проектів договорів.

навички використання інформаційних та комунікаційних технологій для роботи з нормативно-правовими актами, судовою практикою, договорами тощо.

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у сфері цивільного права.

здатність реалізувати та захищати суб'єктивні цивільні права і обов'язки, усвідомлювати цінності приватного життя людини, верховенства права, прав і свобод людини в Україні.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати знання завдань, принципів, законодавства і доктрини цивільного права, а також окремих цивільно-правових інститутів.

здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

здатність до критичного та системного аналізу, порівняння і тлумачення положень цивільного законодавства, договірних конструкцій, застосування набутих знань у професійній діяльності.

здатність до консультування з правових питань, зокрема, щодо можливих способів захисту суб'єктивних цивільних прав та охоронюваних законом інтересів, підготовки проектів цивільно-правових договорів, способів забезпечення виконання зобов'язань тощо.

здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення, здатність давати юридичну кваліфікацію приватноправовим відносинам.

Програмні результати навчання:

Соціально-гуманітарна ерудованість:

здійснювати аналіз розвитку приватноправових відносин і демонструвати власне бачення шляхів розв'язання виявлених проблем;

проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел цивільного права;

формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми приватноправового регулювання відносин.

Дослідницькі навички:

використовувати різноманітні інформаційні джерела цивільного права для повного

та всебічного встановлення певних обставин;
самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Комунікація:

вільно спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи термінологію цивільного права;

доносити до респондента матеріал з проблематики цивільного права доступно і зрозуміло;

пояснювати характер підстав виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин з розумінням професійного та суспільного контексту.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

Праворозуміння:

виявляти знання і розуміння основних сучасних концепцій доктрини цивільного права, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;

демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм цивільного права;

пояснювати природу і зміст основних правових явищ цивільного права.

Правозастосування:

застосовувати набуті знання у різних приватно-правових відносинах, виокремлювати юридично значущі факти і формулювати обґрунтовані правові висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	92
семінарські заняття / практичні / лабораторні	142
самостійна робота	396

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
3,4,5,6	081 Право	2, 3	Обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальні положення цивільного права

Тема № 1. Цивільне право України як галузь права.	2	2	8
Тема № 2. Цивільне право як наука та навчальна дисципліна.	–	–	8
Тема № 3. Джерела цивільного права.	2	2	6
Тема № 4. Цивільне (приватне) право зарубіжних країн.	–	–	8

Змістовий модуль 2. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав

Тема № 5. Поняття, види та зміст цивільних правовідносин.	2	2	6
Тема № 6. Здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків.	–	1	7
Тема № 7. Захист цивільних прав та інтересів.	–	2	10
Тема № 8. Цивільно-правова відповідальність.	2	3	5

Змістовий модуль 3. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин			
Тема № 9. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	4	6	8
Тема № 10. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	4	6	14
Тема № 11. Участь держави, АРК, територіальних громад у цивільних правовідносинах.	–	2	4
Тема № 12. Об'єкти цивільних правовідносин.	–	4	10
Змістовий модуль 4. Правочини та строки в цивільному праві			
Тема № 13. Загальні положення про правочини.	1	2	7
Тема № 14. Недійсні правочини.	1	2	9
Тема № 15. Представництво. Довіреність.	2	2	4
Тема № 16. Строки в цивільному праві. Позовна давність.	2	2	6
Разом за III семестр	22	38	120
Змістовий модуль 5. Особисті немайнові права			
Тема № 17. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи.	2	2	6
Тема № 18. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.	2	2	6
Змістовий модуль 6. Речове право			
Тема № 19. Загальні положення про право власності.	2	2	6
Тема № 20. Набуття права власності.	2	2	6
Тема № 21. Припинення права власності.	–	2	8
Тема № 22. Право спільної власності.	2	2	6
Тема № 23. Право власності на землю (земельну ділянку) та право власності на житло.	–	2	6
Тема № 24. Захист права власності та інших речових прав.	2	2	6
Тема № 25. Речові права на чуже майно.	2	2	8
Змістовий модуль 7. Право інтелектуальної власності			
Тема № 26. Загальна характеристика права інтелектуальної власності.	2	2	6
Тема № 27. Авторське право і суміжні права.	2	4	6
Тема № 28. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок .	2	2	8
Тема № 29. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.	2	2	6
Тема № 30. Право інтелектуальної власності на наукові відкриття, раціоналізаторські пропозиції, селекційні досягнення та інші об'єкти інтелектуальної власності.	–	2	8
Змістовий модуль 8. Спадкове право			
Тема № 31. Загальні положення про спадкування.	2	2	6
Тема № 32. Спадкування за заповітом.	2	2	6
Тема № 33. Спадкування за законом. Здійснення права на спадкування.	2	2	6
Тема № 34. Оформлення права на спадщину. Спадковий договір.	–	2	4
Разом за IV семестр	28	38	114
Всього за навчальний рік:	50	76	234
Змістовий модуль 9. Загальні положення про зобов'язання			

Тема №35. Загальні положення про зобов'язання	2	4	4
Тема №36. Забезпечення виконання зобов'язання	2	4	4
Змістовий модуль 10. Цивільно-правовий договір			
Тема №37. Загальні положення договірних права	4	4	4
Змістовий модуль 11. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність			
Тема №38. Зобов'язання з договору купівлі-продажу	4	4	4
Тема №39. Зобов'язання з договорів дарування та ренти	2	2	6
Змістовий модуль 12. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування			
Тема №40. Зобов'язання з договорів оренди, лізингу і позики	4	4	6
Тема №41. Зобов'язання з договору найму житлового приміщення й інші житлові зобов'язання	-	2	6
Змістовий модуль 13. Зобов'язання щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності			
Тема №42. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2	2	4
Тема №43. Договір комерційної концесії (франчайзингу)	-	2	4
Разом за V семестр	20	28	42
Змістовий модуль 14. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт			
Тема №44. Зобов'язання з договору підяду	2	4	10
Змістовий модуль 15. Зобов'язання, що пов'язані з наданням послуг			
Тема №45. Договір про надання послуг	-	2	8
Тема №46. Транспортні і експедиційні зобов'язання	4	4	10
Тема №47. Зобов'язання з договору зберігання	-	2	10
Тема №48. Зобов'язання з надання посередницьких послуг	2	4	10
Тема №49. Зобов'язання зі страхування	2	2	10
Тема №50. Зобов'язання з договорів позики, кредиту і фінансування під уступку грошової вимоги	2	4	10
Тема №51. Зобов'язання з договорів банківського рахунка і банківського вкладу. Розрахункові зобов'язання	4	4	10
Змістовий модуль 16. Зобов'язання у сфері спільної діяльності			
Тема №52. Зобов'язання з договору простого товариства та з установчого договору	-	2	8
Змістовий модуль 17. Недоговірні зобов'язання			
Тема №53. Поняття, види і функції недоговірних зобов'язань	-	-	8
Тема №54. Зобов'язання з односторонніх правочинів та з дій у інтересах іншої особи без її доручення	2	4	8
Тема №55. Зобов'язання, що виникають унаслідок заподіяння шкоди	4	4	10
Тема №56. Зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави	-	2	8
Разом за VI семестр	22	38	120
Всього за навчальний рік:	42	66	162
ЗАГ.:	92	142	396
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається		

оцінювання навчальної дисципліни	п. 4.4 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженого Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (із наступними змінами та доповненнями). URL: https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf
Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами на другому курсі чотирьох і на третьому курсі трьох письмових контрольних робіт. У третьому семестрі перша робота виконується на 9-му занятті і охоплює перший і другий змістовні модулі та тему № 9 третього змістовного модуля, друга – на 19-му занятті і охоплює теми №№ 10-12 третього змістовного модуля і четвертий змістовний модуль. У четвертому семестрі перша робота виконується на 10-му занятті і охоплює п'ятий і шостий змістовні модуль, друга – на 19-му занятті і охоплює сьомий і восьмий змістовні модулі.</p> <p>На контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 5 балів, 8 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу, 1 коротке запитання, яке оцінюється у 2 бали і задача, яка оцінюється у 5 балів. Максимальний бал за контрольну складає 20.</p> <p>У п'ятому семестрі виконується одна контрольна робота на 9-му занятті і охоплює теми з дев'ятого по тринадцятий змістові модулі. У шостому семестрі виконуються дві контрольні роботи, зокрема, перша контрольна робота виконується на 9-му занятті і охоплює теми №№44-49, друга - на 19-му занятті і включає теми №№50-56.</p> <p>На контрольну роботу у п'ятому та шостому семестрах виноситься 20 закритих тестових запитань, які оцінюються по 0,5 бали та 2 практичних завдання, які оцінюються в 5 балів кожне. Максимальний бал за контрольну роботу складає 20 балів.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових від 1 до 5-ти балів за кожен семестр) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, які розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/</u></p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю: 3-й, 4-й і 6-й семестри – екзамен, 5-й семестр – залік. У 3-му і 4-му семестрах студенти здають екзамен у комбінованій

формі, яка передбачає розв'язування тестових завдань та усну компоненту. Структура білета складається із 25-ти тестових завдань, кожне з яких оцінюється по 1 балу, 2 теоретичні питання – по 10 балів кожне та задачі – 5 балів.

Екзамен може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі www.d-learn.pnu.edu.ua. У такому разі екзамен проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

У 5-му семестрі здобувачі здають залік, який виставляється викладачем на останньому семінарському занятті у семестрі відповідно до п. 4.6. Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою в письмовій формі за графіком, затвердженим директором Інституту, студентами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання). Заліковий білет у такому випадку складається із двох теоретичних питань – по 20 балів кожне, задачі – 20 балів та 20-ти тестових завдань, кожне з яких оцінюється по 2 бали.

У 6-му семестрі студенти здають екзамен у комбінованій формі, яка передбачає розв'язування тестових завдань та усну компоненту. Структура білета складається із 20-ти тестових завдань, кожне з яких оцінюється по 1 балу, 2 теоретичні питання – по 10 балів кожне та задачі – 10 балів. Екзамен також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>. У такому разі екзамен проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Екзаменаційний бал додається до отриманих здобувачем балів за семестровий (поточний) контроль та заноситься у відомість успішності.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами декількох обов'язкових та додаткових письмових робіт: сім обов'язкових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, двох курсових робіт (за вибором здобувача), а також розв'язування тестових завдань з використанням технологій дистанційного навчання на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>.

Тематика курсових робіт та методичні вказівки до виконання, оформлення і їх захисту розміщені на сайті кафедри: <https://kcp.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%b1%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80/informatsiia-shchodo-kursovykh-robot/>

Методичні матеріали розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про

запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають семінарські заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Лекційні заняття можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженого Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі наступними змінами та доповненнями). URL: <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова та ін.; за ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2008. 896 с.
2. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова та ін.; за ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.
3. Цивільне право України. Загальна частина: підручник. /за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцовой, Р.А. Майданика. 3-тє вид. К.: Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
4. Зобов'язальне право: теорія і практика. Навчальний посібник / О.В.Дзера, Н.С.Кузнєцова, В.В.Луць та ін.; За ред. О.В.Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2011.
5. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О. І. Загальні положення право власності. Види права власності. Цивільне право України: підручник. Вид. 3, перероб. і доп. К.: Істина, 2011.808 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 т. / за ред. В.І.Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Х. 2012. Т.1. 656 с.
7. Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України: у 2 т. /за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцовой, В.В. Луця. 5-е вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. Т.1. 832 с.
8. Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України: у 2 т. /за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцовой, В.В. Луця. 5-е вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. Т.2. 1022 с.
9. Цивільне право України: Загальна частина / за ред. проф. І.А. Бірюкова і Ю. О. Заїки. К. 2014. 510 с.

10. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т. 1. Загальні положення. Особи / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харів: ЕКУС, 2020. 928 с.

11. Цивільне право України: нові виклики і перспективи розвитку : матеріали XVIII міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 28 лют. 2020 р.). Харків : Право, 2020. 480 с. URL:http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SBORNIKI_2020/Sb_Maslov_2020.pdf

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Гейнц Р. М. Цивільне право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів 2-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право» (1-й семестр). Івано-Франківськ: ДВНЗ «ПНУ ім. В. Стефаника», 2021. 88 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Гейнц Р. М. Цивільне право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів 2-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право» (2-й семестр). Видання 2-ге: змін. і доп. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 88 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

3. Гейнц Р. М. Цивільне право України: методичні вказівки для забезпечення самостійної підготовки студентів 2-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: ДВНЗ «ПНУ ім. В. Стефаника», 2019. 104 с. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

4. Банасевич І.І. Цивільне право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів 3-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: ДВНЗ «ПНУ ім. В. Стефаника», 2021. URL <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

5. Банасевич І.І. Цивільне право України: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів 3-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: ДВНЗ «ПНУ ім. В. Стефаника», 2017. URL <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладачі:

Руслана ГЕЙНЦ,
завідувачка кафедри цивільного права
Ірина БАНАСЕВИЧ,
доцента кафедри цивільного права